

Татарстан Республикасы
Нурлат муниципаль районы
Төрнәс авыл җирлеге Советы

КАРАР

«28» июль 2021 ел

№ 24

«Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Төрнәс авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында» 2008 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Төрнәс авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Нурлат муниципаль районының Төрнәс авыл җирлеге Советы КАРАР ИТТЕ:

1. «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Төрнәс авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында кушымтада бирелгән Нигезләмәне расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru/> бастырып чыгарырга, шулай ук Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә, Нурлат муниципаль районының рәсми сайтында <http://nurlat.tatarstan.ru/> урнаштырырга.

3. Әлеге карар басылып чыккан көнненнән үз көченә керә.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Нурлат муниципаль районының Төрнәс авыл җирлеге Советының сәламәтлек саклау, санитария һәм экология эше буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Татарстан Республикасы
Нурлат муниципаль районы
Төрнәс авыл җирлеге
Советы Рәисе

С.В. Белов

«Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Төрнәс авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә яшел үсентеләр кисү тәртибе турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының «Төрнәс авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә яшел үсентеләр кисү тәртибен билгели.

1.2. Әлеге Нигезләмәнең гамәлдә булуы түбәндәге җирләрдәге яшел үсентеләргә кисү тәртибенә кагылмый:

Россия Федерациясә дәүләт урман фонды;
физик һәм юридик затларның шәхси милкендә булган.

2. Төп төшенчәләр

2.1. Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

яшел үсентеләр - табигый һәм ясалма килеп чыккан агач, куаклыklar һәм үлән төрәндәге үсемлекләр (паркларны, скверларны, бакчаларны, газоннарны, чөчәк түтәлләрен, шулай ук аерым торучы агачларны һәм куакларны да кертеп);

табигый территорияләр-бердәм географик (климатик) шартларда формалашкан җир рельефының, туфракның, үсемлекләрнең билгеле бер төрләрен үз эченә алган хужалык эшчәнлеге белән кагылмаган яисә аз кагылган территорияләр;

Яшелләндерелгән территорияләр - табигый барлыкка килгән үсемлекләр участкалары, ясалма яшелләндерү объектлары (авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәге җирләргә 50 проценттан да ким булмаган өлешә үсемлекләр капламы белән капланган аз төзелгән участкалар;

Урман каплап алган территорияләр— табигый рәвештә үсеп чыккан урман үсемлекләре белән капланган төрле функциональ билгеләнештәге табигый территорияләр участкалары;

агач – 1.3 м биеклектә диаметры 5 см дан да ким булмаган кәүсәсә ачык беленеп торган үсемлек, үсентеләрдән кала;

зарарланган агач – бу барлык агачның яисә аның өлешенә җимерелүенә, кешеләргә, транспорт чараларына, инженерлык инфраструктурасының зарарлануына (шул исәптән электр тапшырулары, газүткәргечләр, жылылык трассалары һ.б.лар), биналарның һәм корылмаларның җимерелүенә китерергә сәләтле структур җитешсезлекләр булган агач, шулай ук агач үсү яисә яшь чигенә җиткән агач, шулай ук түбәндәге билгеләре булган агачлар да авария хәлендә дип билгеләнергә мөмкин: корыгын ботаклары булган яисә кәүсәсә корый башлаган агачлар, көпшәсә куыш яки ярык булган, ұзагачы черегән агачлар, кәүсәсә (кәүсә калынлыгынан 1/3) скелет ботаклары, тамырлары тирән зыянланган, кәүсәсенә авыш почмагы тигез һәм 15 градустан артык, агач гөмбәләре яки бөжәк-корткычлар белән зарарланган, объектларның инженерлык коммуникацияләре саклау зоналарында үсә торган агачлар;

куак – туфракның иң өске катламында тармакланучы күпеллык күп ботаклы (агачтан аермалы буларак);

үлән катламы – газон, табигый үлән катламы;

куә агачлыklar – нинди дә булса урында үсүче үсемлекләр, куаклар;

яшел массив – бердәм тоташ чатыр хасил итүче яшь булмаган (15яшьтән өлкәнрәк) агачларның 50дән артык нөсхәсә үсә торган территория участогы.

Яшел үсентеләргә зыян китерү - аларның үсешен туктату, шул исәптән ботакларга, тамыр системасына механик зыян китерү, тамырның бөтенлеген, тере туфрак катламын бозу, яшел үсентеләрне яисә тамыр зонасындагы туфракны зарарлы матдәләр белән пычрату, ут төртү яки башка йогынты ясау;

Яшел үсентеләрне юк итү - яшел үсентеләрне кисү яки башка зыян китерү, аларның үсешен туктату;

Компенсацион яшелләндерү - юк ителгән яки зарарланган 2 коэффициенты белән яшел утыртмаларны яңадан булдыру.

3. Яшел үсентеләрне саклауның төп принциплары

3.1. «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Төрнәс авыл җирлегенә» муниципаль берәмлеге территориясендә (алга таба – Төрнәс авыл җирлегенә) үсә торган яшел үсентеләр саклагыч, рекреацион, эстетик функцияләр башкаралар һәм саклануына тиеш.

3.2. Төрнәс авыл җирлегенә территориясендә (авыл хужалыгы билгеләнешендәгә җирләрдән тыш) урнашкан барлык яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) саклануына тиеш.

3.3. Төрнәс авыл җирлегенә территориясендә оешмаларның житәкчеләренә үзләре белдергән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән кишәрлекләрдә яшел утыртмаларның саклануына һәм үсешен тәэмин итү буенча бурычлар йөкләнә.

3.4. Яшел утыртмалар урнашкан җир кишәрлекләрен кулланучылар һәм арендаторлар яшел утыртмаларның саклануына тәэмин итәргә, яшел үсентеләрне тиешле тәртиптә карауына тиешләр.

3.5. Төрнәс авыл җирлегенә территориясендә хужалык, шөһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясә, Татарстан Республикасы законнарында һәм әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп гамәлгә ашырыла.

3.6. Җир участогын сайлау акты, төзелеш, хужалык һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документларында яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дөрес белешмәләр һәм проектка торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулы бәяләү булуына тиеш.

3.7. Яшел утыртмаларның тереклек эшчәнлеген тәэмин итүгә туры килми торган яшелләндерелгән территорияләрдән һәм яшел массивлардан файдалану рөхсәт ителми.

4. Яшел утыртмаларны (агачларны, куакларны) кисү тәртибе

4.1 Төрнәс авыл җирлегенә территориясендә яшел үсентеләрне рөхсәтсез кисү тыела.

4.2. Төрнәс авыл җирлегенә территориясендә агач һәм куакларны кисү комиссия тикшерүе акты нигезендә Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Төрнәс авыл җирлегенә Башкарма комитеты тарафыннан бирелә торган рөхсәт нигезендә башкарыла.

4.3. Рөхсәт бирү мөрәҗәгать итүченә салымнар, җыемнар, иминият кертемнәре, пенялар, штрафлар, салымнар һәм җыемнар турында Россия Федерациясә законнары нигезендә түләнергә тиешле процентлары булмаган очракта (авария хәлендәгә һәм гадәттән тыш хәлләргә һәм авария хәлендәгә агачларны кисү очракларыннан тыш) белешмәләр булганда гамәлгә ашырыла.

4.4. Яшел утыртмаларны кисүгә рөхсәт алу өчен мөрәҗәгать итүче Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Төрнәс авыл җирлегенә Башкарма комитеты житәкчесә исеменә хат-гариза бирә, анда утыртмаларның саны, исеме, аларның торышы, чикләнгән кисү үткәрү урыны һәм аны нигезләү күрсәтеләргә тиеш. Гаризага

(авария хәлендәге һәм гадәттән тыш хәлләргә һәм авария хәлендәге агачларны кисүгә бәйлә очрақлардан тыш) түбәндәге документлар өстәлеп бирелә:

4.4.1. Шәхесне раслаучы документлар йә вәкилнең вәкаләтләрен раслаучы документ (әгәр мөрәжәгать итүче исеменнән вәкил гамәлдә булса);

4.4.2. Кисәргә тиешле яшел үсентеләрне төшерү белән якындагы корылмаларга яки башка юнәлешләргә кадәр жир кишәрлеге схемасы;

4.4.3. Жир кишәрлеге Бердәм дәүләт күчемсез милек реестрында теркәлмәгән булса, гариза бирүче тарафыннан расланган жир кишәрлегенә хокук билгели торган документларның күчермәләре;

4.4.4. Биналар һәм корылмалар тәзегәндә габаритларга эләгә торган яшел үсентеләр киселгән очракта, расланган проект документлары;

4.4.5. Яшел үсентеләрне кисү һәм утырту шартлары хужалары белән килешү;

4.4.6. Үсентеләрне утыртканда яки күчәрәп утыртканда инженерлык челтәрләре вәкилләре белән жир эшләрен башкаруга ордер ачу белән килешү.

4.5. Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Төрнәс авыл жирлеге башкарма комитеты хат – гариза (гадәттән тыш хәлләр һәм авария хәлендәге агачлар кисүгә бәйлә очрақлардан тыш) килгәннән соң мөрәжәгать итүчегә әлегә төр эшләрен башкаруга рөхсәт алган махсус оешмага мөрәжәгать итәргә тәкъдим итә:

яшел утыртмаларның исәп-хисап исемлеге;

агач-куак кисәргә тиешле агач утыртмаларының санын, төрен, категориясен билгеләү максатларында тәзелә торган яшел үсентеләрне натураль тикшерү акты;

киселгән агач өчен түләүне (түләүне) исәпләү, киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2007 елның 22 маендагы 310 номерлы карары белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләрен башкару гариза бирүче хисабына башкарыла.

Рөхсәтнең гамәлдә булу срогы-90 көн.

4.6. Эшләр башкаруга рөхсәт алган очракта (мөрәжәгать итүче (авария һәм гадәттән тыш хәлләр һәм авария хәлендәге агачлар кисүгә бәйлә очрақлардан тыш), аның мәнфәгатьләрендә яшел үсентеләр юкка чыгарыла торган очрақлардан тыш), әлегә Нигезләмә нигезендә яшел үсентеләрне кискән өчен түләүләрен кертергә һәм компенсация яшелләндерүне киләчәктә дә үткөрүне раслаучы гарантия хаты бирергә тиеш.

Агач һәм куак кискән өчен түләү гариза бирүче тарафыннан жирле бюджетка күчәрелә.

4.7. Яшел үсентеләрне кисү эшләре билгеләнгән нормаларга һәм кагыйдәләргә туры китереп, гариза бирүче акчасы хисабына башкарыла. Агач кисәргә урман аударучы белгечлеге буенча белем алган яки тиешле күнекмәләре булган затларга гына рөхсәт ителә.

4.8. Аударган, түмгәге казып алынган яшел агачларны һәм калган ботакларны төяү һәм алып китү эшләр башланган вакыттан алып өч эш көне эчендә мөрәжәгать итүче исәбеннән башкарыла. Киселгән яшел утыртмаларны һәм эшләр урынында киселгән агач ботакларын калдыкларны саклау тыела.

4.9. Территориянең кисү урынына якын урнашкан территориядә газ, яшел үсентеләр зарарланган очракта, эшләр житештерүче аларны территориянең хужасы һәм контроль органнары белән алар компетенциясе чикләрендә килештерелгән, әмма зыян килгән вакыттан ярты елдан да соңга калмыйча, аларны мәжбүри рәвештә торгызу эшләрен башкара.

4.10. Агачны кискән өчен түләүне гамәлгә ашырмыйча агач һәм куакларны кисү Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Төрнәс авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан түбәндәге очрақларда рөхсәт ителә:

Сирәкләү максатыннан агачларны кисү, санитар кисүләр һәм яшел үсентеләр үскән урынны тәзекләндерү;

авария хәлендәге һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капитал инженерлык корылмаларын ремонтлау;

Роспотребнадзор бәяләмәсе булса, торак һәм ижтимагый биналарда ут режимын боза торган агач һәм куакларны кисү;

Авария хәлендәге (төшү куркынычы тудыручы, корыган агачларны) һәм куакларны кисү.

Югарыда күрсәтелгән очрақларда яшел үсентеләр кисүне гамәлгә ашыручы мөрәжәгать итүчегә әлеге Нигезләмәнең 4.4.1 – 4.4.6 пунктында күрсәтелгән документларны хат – гаризага теркәп куярга һәм компенсацион яшелләндерүне үткәргә кирәк түгел.

4.11. Яшел үсентеләрне санкциясез кисү яки юк итү дип түбәндәгеләр таныла: рөхсәтсез яки рөхсәт белән рөхсәттә күрсәтелгән участкада түгел, күрсәтелгән күләмдә түгел, күрсәтелгән агач төрләрен түгел, башка агач һәм куакларны кисү; ут төртү яки ут белән саксыз эш итү нәтижәсендә агач һәм куакларны юк итү яки зыян китерү;

агач ябалдашын түгәрәкләп кисү, кыскарту;
үсә торган агачларның һәм куакларның үсүе туктатылганчыга кадәр зарарлануы;
агач һәм куакларның юынтык сулар, химик матдәләр, калдыклар һәм башкалар белән зарарлануы;
корыган агачларны рөхсәтсез кисү;
үсә торган агачларның һәм куакларның башка төрле зарарланулары.

5. Компенсацион яшелләндерү

5.1. Компенсацион яшелләндерү рөхсәт ителгән кисүләр, яшел үсентеләрне законсыз зарарлау яки юкка чыгару очрақларында гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндерү яқындагы сезонда, агачлар, куаклар һәм газлар утырту өчен яраклы, әмма яшел үсентеләрне зарарлау яки юкка чыгару факты билгеләнгән вакыттан алып бер елдан да соңга калмыйча башкарыла.

5.2. Компенсацион яшелләндерү гражданның яисә юридик затларның мәнфәгатьләрендә яисә хокукка каршы гамәлләре нәтижәсендә яшел утыртмаларга зыян килгән яисә юкка чыгарылган гражданның яки юридик затларның акчалары исәбеннән башкарыла.

5.3. Әлеге Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларга китерелгән зыян натураль формада - компенсация яшелләндерүенә: 2 коэффициенты белән юкка чыгарылган яшел үсентеләрне яңадан торгызуга түләнергә тиеш.

6. Жирлектә инфраструктура төзелеше эшчәнлеген башкарганда яшел утыртмаларны саклау

6.1. Төрнәс авыл жирлегендә инфраструктура төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәү белән алып барыла.

6.2. Яшелләндерелгән территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндерелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир участоқлары, аларның максатчан билгеләнеше белән бәйлә булмаган төзелештә кулланылырга тиеш түгел.

6.3. Яшел үсентеләр биләгән жир кишәрлекләрендә төзелешне оештырганда, проект документларында киселергә тиешле яшел үсентеләрне бәяләү булырга тиеш. Бу очрақларда зыянны каплау әлеге Нигезләмәнең 4 һәм 5 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә агач киселгән өчен түләүне алдан кертү һәм компенсация рәвешендәге яшелләндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

7. Эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда яшел үсентеләрне саклау

7.1. Яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә һәм башка эшмәкәрлек эшчәнлегенә, Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы

Төрнәс авыл жирлеге башкарма комитеты рөхсәтеннән башка эшмәкәрлек эшчәнлеге алып бару өчен палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

7.2. Эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда, яшел территорияләрдә һәм яшел массивларда шартлаткыч, утлы һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, үз артыннан яшел үсентеләргә зыян китерергә яки юк итәргә сәләтле башка гамәлләр тыела.

8. Җаваплылык

8.1. Әлеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җавап тотат.